

Praha 2. 4. 2007

8

Potraty v roce 2006

Abortions in year 2006

Souhrn

V roce 2006 se celkový počet potratů snížil na 39 959. Klesají převážně počty UPT (25 342), které tvoří téměř dvě třetiny všech potratů (63 %), hlavně potom miniinterrupcí (19 537). Počet samovolných potratů se oproti roku 2005 zvýšil z 12 245 na 13 326 a představuje cca 33 % ze všech potratů. V tomto roce proběhlo 62 % potratů do 8. týdne těhotenství. Mezi ženami, které žádali o interrupci, bylo nejvíce žen vdaných, středoškolaček a žen se dvěma dětmi. Potraty cizinek představují 5,7 % ze všech potratů.

Summary

In 2006 the total number of abortions declined to 39 959. Mainly was declined the number of induced abortions (25 342) that constitute nearly two thirds of the total (63 %), mostly menstrual regulations. The numbers of spontaneous abortions was increased from 12 245 to 13 326 during the period 2005 - 2006 and presents 33 % of all abortions. 62 % of all abortions in 2006 occurred up to 8th gestation week. Between women applied induced abortion were most married women, women with secondary or grammar schools and women with two children. Abortions of foreigners constituted 5,7 % of the total.

Celkový počet potratů dosáhl v tomto roce hodnoty 39 959 a oproti roku 2005 se snížil jen nepatrně, a to o 64 případů. Dochází tedy k zastavení dlouhodobého trendu snižování počtu potratů, který byl v České republice pozorován již od počátku 90tých let. Oproti roku 2005 se však změnila struktura potratů podle druhu. Počet umělých přerušování těhotenství se snížil o 1101 případů - 2,6 % a UPT představují téměř dvě třetiny (63,4 %) ze všech potratů. Na potraty samovolné připadá 33,3 %, jejich počet se zvýšil o 1081 případů - 2,8 %. Zbývající tři procenta tvoří mimoděložní těhotenství. Počet takzvaných „ostatních“ potratů, což jsou především potraty nelegální, se každoročně výrazně liší. Například v roce 2003 jich bylo 58 a v roce 2006 jen tři. Obecně se jejich počet ale pohybuje v řádu maximálně několika desítek.

Zvyšování podílu samovolných potratů lze dát do souvislosti se snižováním počtu interrupcí a také nárůstem počtu chtěných či plánovaných těhotenství, na který lze usuzovat z rostoucích počtů živě narozených. V současném období se pro rozšíření rodiny rozhoduje velmi početná skupina žen narozených v populační vlně poloviny sedmdesátých let. Tyto ženy, kterým je nyní okolo 30 let, často odsouvaly mateřství až na dobu po uspokojení svých dalších potřeb a možností (ukončení studia, vybudování kariéry, bytové zabezpečení, cestování, atd.). Většina gynekologů se shoduje na tom, že ideální biologické podmínky pro bezproblémový průběh těhotenství nastávají u žen o několik let dříve. Proto je možné za rostoucím trendem v počtu samovolných potratů (na rozdíl od potratů indukovaných) hledat kromě vyššího počtu těhotenství ještě poněkud zvýšená rizika způsobená vyšším věkem těhotných žen.

V roce 2006 bylo v ČR evidováno 25 352 interrupcí. Z nich dlouhodobě velkou většinu, kolem 80 % (v tomto roce 77 %), tvoří miniinterrupce, které se provádějí do 8. týdne těhotenství. V posledních letech se podíl miniinterrupcí na všech UPT mírně snižuje, ale jde o pokles velice slabý. Interrupce lze také rozdělit podle toho, zda byly provedeny ze zdravotních důvodů. Těch bylo v tomto roce necelých 19 % ze všech UPT.

Téměř tři čtvrtiny všech potratů proběhly do 8. týdne těhotenství. To je dáno především tím, že miniinterrupce, které se provádějí výhradně do 8. týdne těhotenství, tvoří 66 % všech potratů do 8. týdne těhotenství a téměř polovinu z celkového počtu potratů. Interrupcí ze zdravotních důvodů byly do konce 8. týdne provedeny jen dvě třetiny, necelých 23 % pak mezi 9. a 16. týdnem a 11 % až mezi 17. a 24. týdnem. To do jisté míry odpovídá termínům výkonů prenatalní diagnostiky, kdy se v prvním trimestru zjišťují pomocí ultrazvukového zobrazení některé vrozené vady a dále se v 16. týdnu provádí screening dalších vrozených vad z krevního séra. V případě pozitivního nálezu následuje vyšetření plodové vody. Do konce 8. týdne proběhlo 62 % z evidovaných samovolných potratů, mezi 9. a 16. týdnem necelých 34 % a o něco více než 4 % ještě od 17. do 28. týdne těhotenství.

S přibývajícím počtem nesezdaných soužití a zvyšujícím se podílem dětí narozených mimo manželství roste zastoupení svobodných. I nadále je ale nejvíce potratů, samovolných i umělých, evidováno mezi vdanými ženami - 57 % samovolných a necelých 44 % UPT. Kolem 12 % potratů připadá na rozvedené ženy.

Nejčastějšími žadatelkami o umělé přerušování těhotenství jsou ženy se dvěma dětmi (34,5 %). Následují je ženy bezdětné (27,4 %) a ženy s jedním dítětem (25,4 %). Podíl žen se dvěma dětmi se neustále snižuje, děje se tak ale zatím poměrně pomalu. Může to být dáno mimo jiné rozšířenějším užíváním méně spolehlivých forem antikoncepce ženami ve vyšších věkových skupinách (kam patří většina žen se dvěma dětmi). Jiné je rozložení u samovolných potratů. Zde je nejvíce žen bezdětných (41,1 %), pak s jedním dítětem (34,6 %) a dále žen se dvěma a více dětmi (17,1 %).

Stabilní zůstává struktura potratů podle nejvyššího dosaženého vzdělání ženy a je silně ovlivněna rozložením žen podle vzdělání v populaci. U žen se základním vzděláním je evidováno 19,5 % potratů, 65,7 % u žen se středoškolským vzděláním, 7,6 % u žen s vysokoškolským vzděláním a u zbývajících 7,2 % nebylo nejvyšší dokončené vzdělání zjištěno. Poměrně odlišná je u jednotlivých vzdělanostních skupin struktura potratů podle druhu. Nejvyššího podílu dosahují spontánní potraty v případě vysokoškolaček, a to 45 %, což je jistě ovlivněno vyšším věkem těhotných žen v této vzdělanostní skupině. Naopak u žen se základním vzděláním tvoří samovolné potraty pouze 21 %. Opačná situace z hlediska druhu potratu a vzdělání je v případě interrupcí. Zatímco u žen se základním vzděláním tvoří interrupce téměř 77 %, u vysokoškolaček jen necelá 53 % potratů. Republikovému průměru se blíží struktura potratů žen se středním vzděláním.

Od roku 2005 zpracovává a publikuje ÚZIS ČR data o potratech souhrnně za české občanky i cizinky s trvalým a dlouhodobým pobytem. V roce 2006 bylo v ČR evidováno 2 285 potratů cizinek (5,7 % všech potratů). Potraty cizinek mají odlišnou strukturu podle druhu než potraty českých občanek. Větší část (76 %) u nich zastupují interrupce a samovolné potraty se podílí pouze 21 %. V posledních letech se ale každoročně struktura potratů cizinek pomalu přibližuje struktuře potratů českých občanek. Nejvíce potratů cizinek, stejně jako v loňském roce, bylo hlášeno v Praze a ve Středočeském kraji, což jsou kraje s nejvyššími počty cizinců. Následovaly západočeské kraje (Karlovarský, Plzeňský) a kraj Ústecký, kde již tak vysoké zastoupení cizinců není.

Data pro tuto aktuální informaci byla čerpána z Národního registru potratů vedeného v ÚZIS ČR.

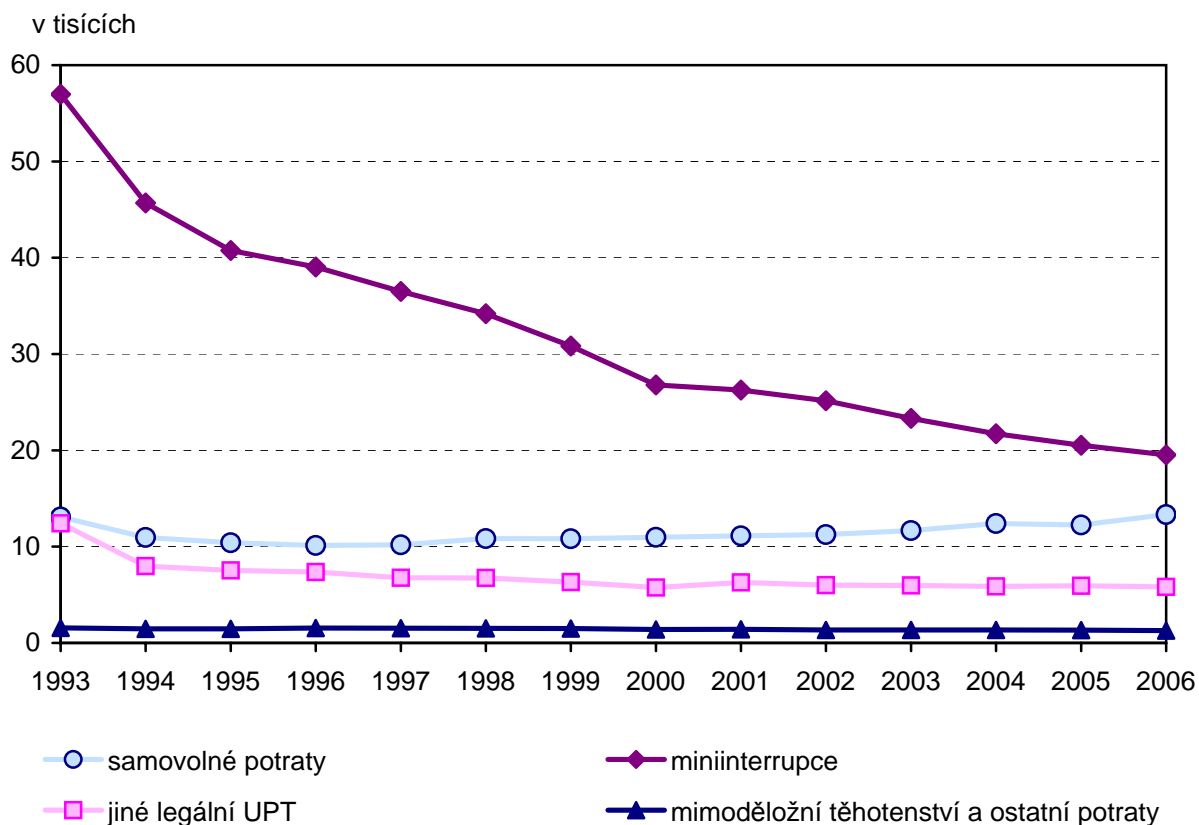
Vypracovala: Mgr. Jana Wiesnerová

Vývoj počtu potratů českých občanek a cizinek v ČR v letech 2000 - 2006

Rok	Samovolné potraty	Umělá přerušení těhotenství				Mimo-děložní těhotenství	Ostatní	Celkem	Cizinky
		mini-interrupce	jiné legální	celkem	z toho ze zdrav. důvodů				
1990	14 656	86 444	20 687	107 131	9 428	1 893	15	123 695	2 361
1991	13 892	83 915	19 209	103 124	8 836	1 749	23	118 788	1 266
1992	13 324	77 040	16 395	93 435	10 270	1 681	4	108 444	880
1993	13 076	56 982	12 416	69 398	15 738	1 560	3	84 037	1 409
1994	10 958	45 694	7 980	53 674	13 046	1 460	8	66 100	1 334
1995	10 397	40 755	7 531	48 286	11 679	1 448	12	60 143	1 447
1996	10 129	39 125	7 381	46 506	10 884	1 530	19	58 184	1 778
1997	10 188	36 497	6 764	43 261	9 578	1 516	6	54 971	2 002
1998	10 844	34 193	6 742	40 935	8 742	1 507	12	53 298	2 356
1999	10 824	30 834	6 323	37 157	7 634	1 477	11	49 469	2 634

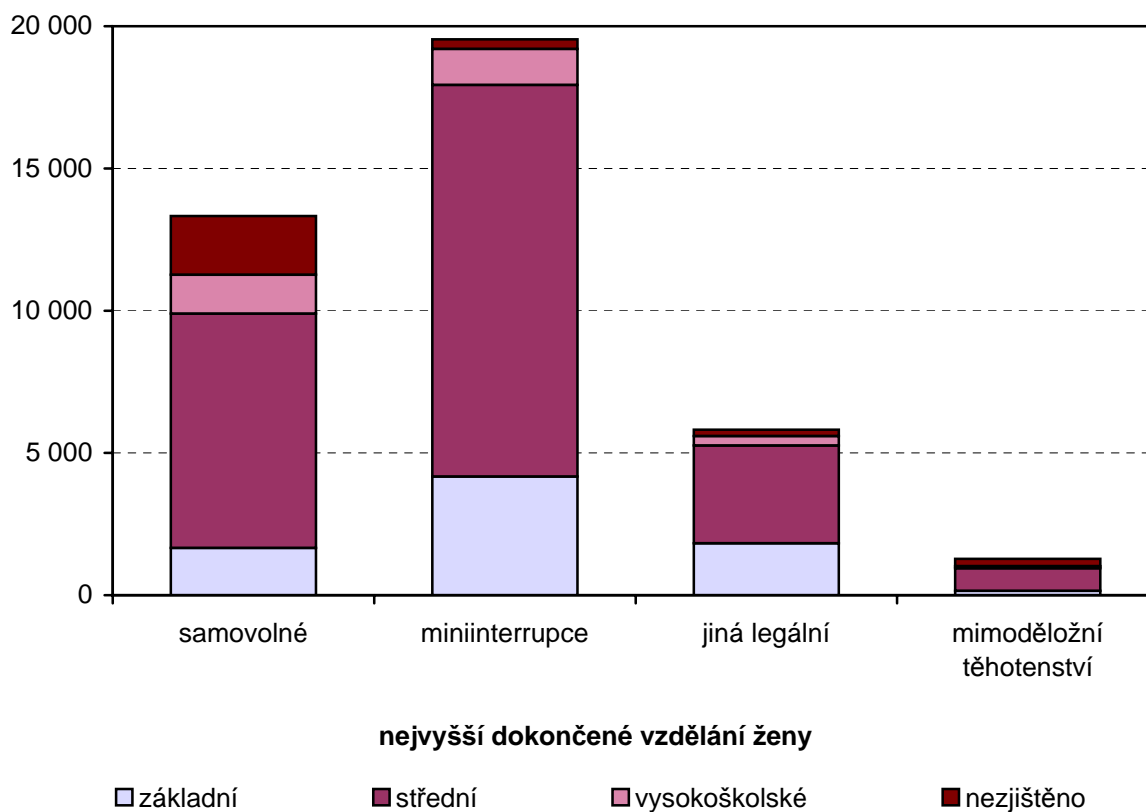
Rok	Samovolné potraty	Umělá přerušení těhotenství				Mimo-děložní těhotenství	Ostatní	Celkem	Z toho cizinky
		mini-interrupce	jiné legální	celkem	z toho ze zdrav. důvodů				
2000	11 300	28 418	6 205	34 623	6 472	1 432	15	47 370	2 476
2001	11 116	26 253	6 275	32 528	6 019	1 411	2	45 057	2 576
2002	11 256	25 147	5 995	31 142	5 606	1 321	24	43 743	2 751
2003	11 660	23 325	5 973	29 298	5 385	1 288	58	42 304	2 660
2004	12 402	21 715	5 859	27 574	4 597	1 339	9	41 324	2 254
2005	12 245	20 519	5 934	26 453	4 678	1 324	1	40 023	2 238
2006	13 326	19 537	5 815	25 352	4 779	1 278	3	39 959	2 285

Vývoj potratů v ČR v letech 1993 - 2006

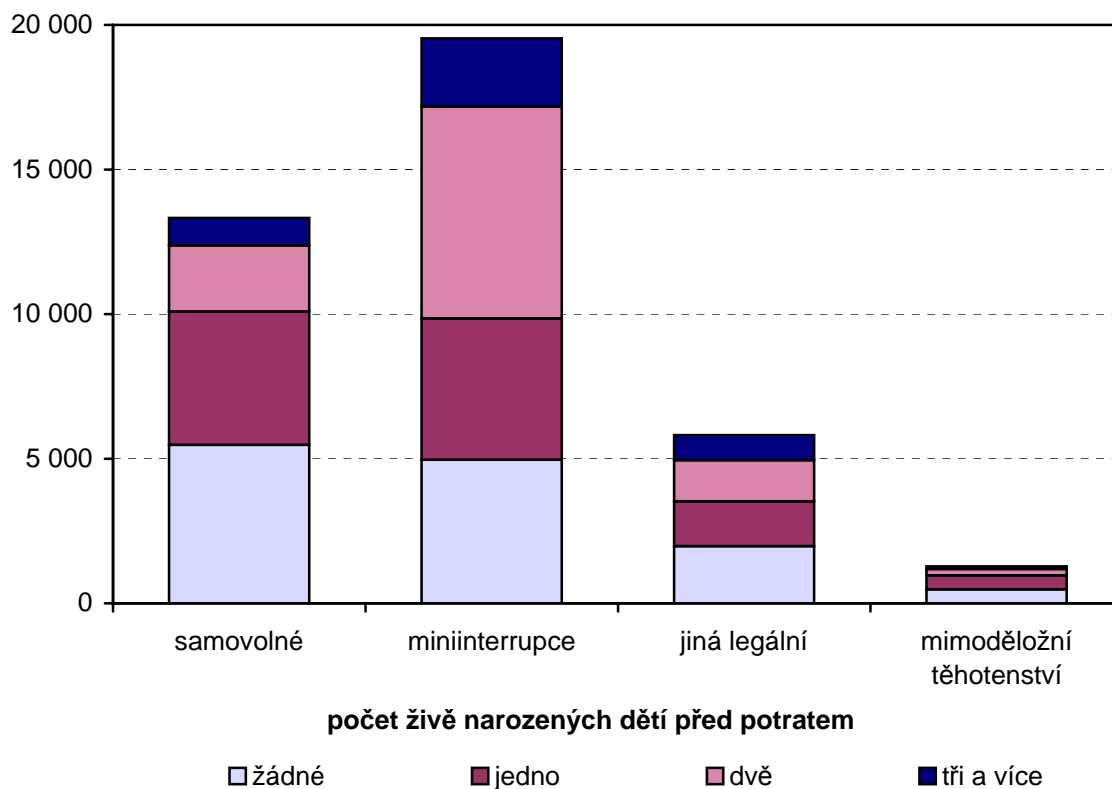

Pozn.: Od roku 2000 včetně potratů cizinek.

Struktura potratů podle druhu a nejvyššího vzdělání ženy

Struktura potratů podle druhu a počtu živě narozených dětí před potratem

Struktura potratů podle druhu a rodinného stavu ženy

